

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-02-12

Närvarande: F.d. justitierådet Lennart Hamberg samt justitieråden Anita Saldén Enérus och Ingemar Persson.

Övergångsstyre och utjämning vid ändrad kommun- och landstingsindelning

Enligt en lagrådsremiss den 28 januari 2016 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting,
2. lag om ändring i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Annika Rudestad, biträdd av ämnesrådet Kjell Ellström.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att vid bildandet av nya landsting eller vid andra omfattande ändringar i landstingsindelningen ska regeringen, i likhet med vad som redan gäller vid ändringar i kommunindelningen, besluta att ett särskilt organ, s.k. indelningsdelegerade, ska utöva beslutanderätten för det ny- eller ombildade landstinget under en övergångsperiod. I samband med detta föreslås vissa ändringar i regleringen om indelningsdelegerade, bl.a. införs bestämmelser om delegering och om indelningsdelegerades arbetsordning. De nya bestämmelserna om indelningsdelegerade för landsting föreslås, liksom huvuddelen av bestämmelserna i lagen om kommunala indelningsdelegerade, tas in i lagen om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting.

Förslaget till lag om ändring i lagen om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

3 kap. 16 §

Enligt paragrafen får indelningsdelegerade bestämma att ett utskott får uppdra bl.a. åt en anställd hos *kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen* att besluta på utskottets vägnar. Indelningsändringen träder i kraft först den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige har ägt rum (1 kap. 12 § första stycket och föreslagna 2 kap. 6 § första stycket indelningslagen). De anställda bör därför fram till dess att indelningsändringen träder i kraft finnas i de ändringsberörda kommunerna och landstingen. Lagrådet föreslår därför att paragrafens första stycke ges följande utformning.

Indelningsdelegerade får bestämma att ett utskott i sin tur får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos ändringsberörda kommuner eller landsting att besluta på utskottets vägnar.

3 kap. 18 §

I paragrafens första stycke anges att i fråga om indelningsdelegerades arbetsformer tillämpas de bestämmelser som det hänvisas till i kommunallagen (1991:200). I förtydligande syfte föreslår Lagrådet att punkt 12 ges följande lydelse.

12. frågor i 5 kap. 54–56 §§, dock inte till den del det i 54 § hänvisas till 53 §.

3 kap. 36 §

I bestämmelsen föreskrivs i första stycket 7 beträffande revisorernas rätt till upplysning att i fråga om revisorerna tillämpas bestämmelserna i kommunallagen 9 kap. 12 och 13 §§ om rätt till upplysningar. Hänvisningen till 9 kap. 13 § bör utgå eftersom verksamhet som nämnder och fullmäktigeberedningar utövar för delegerades räkning på uppdrag av indelningsdelegerade inte ska granskas av revisorer som utsetts av de indelningsdelegerade utan omfattas av den ordinarie revisionen (jfr prop. 1978/79:157 s. 137).

3 kap. 40 §

I paragrafen sägs att i fråga om överklagande tillämpas bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen. Av föregående paragraf, 39 §, framgår vilka som får anhängigöra en laglighetsprövning och vilka beslut som får överklagas. Hänvisningen till 10 kap. 1 och 2 §§ innebär därför en dubbelreglering. I andra stycket föreskrivs att bestämmelserna i 10 kap. 14 § andra stycket kommunallagen om rätt att överklaga när förvaltningsrätten eller kammarrätten har upphävt ett beslut gäller även ändringsberörda kommuner och landsting samt deras medlemmar. Det har under föredragningen upplysts att avsikten med be-

stämelsen är att ange att det som sägs i 10 kap. 14 § andra stycket kommunallagen även ska gälla ändringsberörda kommuner och landsting. Sammantaget anser Lagrådet att paragrafen fått en otydlig utformning och föreslår därför i stället att den utformas på följande sätt.

I fråga om överklagande gäller bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991:900) om

- 1. tillämpningsområde i 3 §,*
- 2. hur besluten överklagas i 4 och 5 §§,*
- 3. klagotid i 6 och 7 §§,*
- 4. grunder för laglighetsprövningen i 8–10 §§,*
- 5. processuella frågor i 11–14 §§,*
- 6. förutsättningar för verkställighet i 14 a §, och*
- 7. rättelse av verkställighet i 15 §.*

Det som i 10 kap. 14 § andra stycket KL sägs om rätten att överklaga domstolens beslut ska även gälla ändringsberörda kommuner och landsting samt deras medlemmar.

Förslaget till lag om ändring i lagen om proportionellt valsätt

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.